

Suomalaisella sarjakuvalla on sanottavaa

© RAMI RAUTKORPI

Syksyn alussa ilmestynyt Ville Tietäväisen sarjakuvaromaani *Näkymättömät kädet* on yksi tämän syksyn tärkeistä kirjoista. Marokkolainen Rashid lähtee vaaralliselle matkalle Eurooppaan ja kokee paperitömiä työläisten kurjuuden.

Vuonna 1947 Tove Jansson kertoi sarjakuvan muodossa tarinaa maailmanlopusta. *Mumintrollet och jordens undergång* (Muumipeikko ja maailmanloppu) perustui Janssonin vuotta aiemmin ilmestyneeseen romaaniin *Muumipeikko ja pyrstötähti*, mutta toimi - ja toimii - myös itsenäisenä teoksena. Sarjakuvamuotoisessa maailmanlopputarinassa pyrstötähtien tuliset latvat vaihtuivat jättimäiseen tulva-aaltoon.

Kaksi vuotta sitten Risto Isomäen, Petri Tolppasen ja Jussi Kaakisen *Sarasvatin hiekkaa* -sarjakuvateos voitti Sarjakuva-Finlandian. Isomäen romaanin pohjalta tehdyssä sarjakuvassa mannerjään sulaminen aiheuttaa jättiläisunamin.

Tänä syksynä ilmestynyt tyhjenevästä pohjoisesta kertova Anna Sailamaan *Paimen* on tärkeä tarina maaseudun rakennemuutoksesta, Euroopan syrjäkylistä. Suomesta kertoo myös muutama vuosi sitten julkaistu Marko Turusen sukutarina *Lihat puntarissa*. Se kuvaa pikkukaupungin ihmisiä, työväen-

luokkaisista miehiä ja naisia (tarinassa eläinhahmoja), joita kohtalo ei kohtele kauniisti.

Taiteen - niin myös sarjakuvan - tehtävä on paitsi kuvata tunteita ja herättää niitä, myös kuvata yhteiskuntaa ja herättää keskustelua. Neljä mieleeni noussutta sarjakuvaesimerkkiä, muiden sarjakuvateosten lisäksi, kertovat että suomalaisella sarjakuvalla

Voisiko sarjakuvasta tulla myös julkista taidetta?

la on sanottavaa. Eikä vain Suomesta, vaan koko maailmasta ja varmasti koko ajan enemmän ja enemmän.

Näitä hienoja tarinoita on syytä viedä myös maailmalle. Suomalaisen kulttuurin viemisellä on ainakin kaksi hyvää syytä. Suomalaisista taidetta pitää viedä maailmalle kulttuurivaihdon takia, itseisarvoisesti, mutta myös kan-

santalouden kohentamiseksi. Kun kulttuuri liikkuu, se lisää myös työllisyyttä.

Euroopan sarjakuvakaupungissa Brysselissä matkustaja voi hankkia kartan, jonka tiettyä reittiä seuraten voi matkustaa sarjakuvan jäljillä Belgianlaisen sarjakuvataiteen sankareita komeilee ainakin kolmessakymmenessä ulkoseinässä. Brysselissä työmatkailleena mieleeni on herännyt ajatus, voisiko Helsinkiin - tai joku muu suomalainen kaupunki - olla sarjakuvakaupunki. Voisiko sarjakuvasta tulla myös julkista taidetta talojen päätyseiniin tai vaikkapa katukivetyksiin?

Sanotaan, että suomalainen sarjakuvava elää nyt paremmin kuin koskaan, sitä on lehdissä enemmän kuin koskaan - ja ehkä kirjatkin ovat parempia kuin koskaan. Mutta elävätkö suomalaiset sarjakuvantekijät paremmin kuin koskaan? Tässä(kin) on haastetta kulttuuriministerille, kun taiteilijoiden toimeentuloa tällä hallituskaudella pohditaan.

"Kannessa on päähenkilön päämäärä", Ville Tietäväinen kommentoi lehdenhaastattelussa *Näkymättömät kädet* -sarjakuvaromaanissa kantta. Kuvassa ihminen kurottelee kohti valoa.

Onnea suomalaiselle sarjakuvalle. Ja hyvää tulevaisuutta. ●

PAAVO ARHINMÄKI
KULTTUURIMINISTERI